

BARÓTI SZABÓ DÁVID

A MEZEI ÉLETNEK DÍCSÉRETI.

Bóldog a gondtól szabad, aki (mint a
Régiek szoktak vala) szántogatja
Rámaradt földjét; nem adós; kezesség
Terheitől ment:

S nem kel álmából hadi kürt jelére;
Nem remeg tenger poszogó vizétől;
Nem perel; s gőgös küszöbit nem hágja
A nagy uraknak.

Vagy tehát sűgár jegenyével öszve-

Párosít szőlő-venyikét, vagy a völgy
Dús fűvén hízó tehenit gyakorta
Látni kiballag.

Vagy vadabb ágat leherél kacorral,
És szelíd fáról szemet ólt helyébe.
Vagy lefejt méhkast, s teli tölti mézzel
Tiszta döbönyjit.

Majd az ih-nyájnak teherét lenyíri;
Majd (midőn a nyár helyet ad az ősznek
S érni kezd minden) szedi felnevelte
Fáji gyümölcsit

S a piros szőlő-nyeleket: belőlők
Részt kiválasztván neked is, Priápe;
Néked is, Szilván, ki veszélyek ellen
Őrzöd határit.

Már ledől a nagy cser alatt, vagy a gyepe
Jó-szagú hátán heverész. Azonban
A magas partról lefut a sebes víz,
S zengnek az erdők

A madarkáknak vegyes énekétől,
Álmat indítván nehezült szemében.
A nyögő földet fagy, havak lenyomván
Téli napokban:

Már kihítt ebbel vadat üttet; immár
Étket hint, és a madaraknak hálót
Vet, s fogolyt, húrost, csevegő rigókat
S darvakat elfog.

Illyen életbenn, ez öröm-folyásban
Olly sebes szívet ki találhat, amelly
A gyanós s perlő szerelem tövissét
El ne felejtse?

S még, ha hív s munkás felesége (milyen
Vólt emez, naptól feketült Szabína)
Szárak ágakból rakatott tűzénél
Várja mezőről;

És sövényből font rekeszekbe hajtott
Friss tehénkének tejeket kifejvén,

Bort teszen s ízes vacsorát elejbe
Házi vagyomból:

A liget s tenger szabados lakossi
Elmaradhatnak; madarak- s halaknál
Néki jobb ízű s becsesebb gyümölcsöt
Nyújt az olajfa.

A mezőn termett savanyó füvekkel
S a vajudt testnek nagy haszont teendő
Gyenge mályvával s gedelyével inkább
Kérleli gyomrát.

Illyen étkek közt kiderült örömmel
Nézi messzéről haza jőni nyáját,
Hív cselédjít s felkabalált ekéit
Nap lehaladtán.

Alphius bátyánk ezeket beszélvén,
Szinte félt is már uzsorával élni;
Sőt megesküdt, hogy lak'helyét mezőkön
Fogja keresni:

S tőke-pénzével feles interessét
Bészédé. - Gyémánt fogadás! alig múlt
Egy nap: a pénzét uzsorára szánta,
S tette megintlen.

1777.

A MAGYAR IFJÚSÁGHOZ.

Serkenj fel, magyar ifjúság! ím nemzeti nyelved,
Egy szép nemzetnek béklyege, veszni siet.
Fogj tollat; kezdj íráshoz; kezdj szóba vegyűlni
Lantos Apollóval nemzeted ajka szerént.
Nincs s nem lessz ennél tehetősebb eszköz: ezen kap
Minden eszesb, ánglus, francia, német, olasz.
S melly szép versekkel telnek sajtóji naponként!
Mint hordják hozzád!... melly ragadozva veszed...
Mint telik a külsők szédítő kéncsivel honnyod!
Mint pusztúl Árpád hajdani nyelve, neme! -
Serkenj fel mély álmadból és szánd meg hazádnak
Nyelvét, melly ha kihál, tudd meg, örökre kihalsz.

1777.